

סמכות אוהדת



שילוב הסמכות והאמפתיה שדובר עליהם עד כה, מייצר את הסמכות האוהדת. אי אפשר לגרום לילדים ולבני נוער ללכת מרצון אחר המחנך, אם סמכותו של זה נשענת רק על הבסיס הפורמאלי במשחק התפקידים מורה-תלמיד.

הסמכות הפורמאלית יכולה לייצר ציות, הרתעה, פחד, כניעה, תחושת חוסר ישע, חרדה ובהלה. הסמכות הפורמאלית לבדה, אין בה כדי להוביל את הילד להצלחה ואף לא לחוסן נפשי ולתחושת אושר, אלא אם היא באה לצד האמפתיה.

הסמכות האוהדת הינה תוצר חיבור של שני תחומים שעשויים להיתפס כמנוגדים. סמכות, שיש בה אלמנטים של נחרצות ונחישות ואף קשיחות וסנקציות מול התלמידים, ויחד עם זאת קרבה אישית (קשר), הבנה ויכולת הכלה. סמכות אוהדת מבוססת על יכולתו של המבוגר המחנך לבטא את הציפיות, האכזבה והכעס שהוא חש כלפי ילדים שלא עמדו בדרישות, ובו-זמנית לגלות אמפתיה לתסכולים ולקשיים שלהם. סמכות אוהדת נבנית גם מיכולתו של המבוגר המחנך לייצר חוויות הצלחה. הוא יחמיא גם על התקדמות קלה, יפרגן על הישג, לבוש או פעולה שמבטאת ערך משמעותי, יחבק חיבוק אבהי או אימהי, יכיר ברגשות התלמידים ויתייחס אליהם מתוך הבנה, ללא ביקורתיות. הוא יראה את נקודות האור והחוזק ויעודד את התלמידים לקחת חלק בפעילויות שיביאו לידי ביטוי צדדים חזקים באישיותם, כאלה שיסייעו

להם לחוות תחושות סיפוק ומוטיבציה על בסיס ההצלחות והחוויות החיוביות.

רבים מאנשי החינוך ומההורים מופתעים ומשתאים כאשר תלמיד מציג בפניהם הישג יפה במבחן ואומר: "זה בשבילך!" או כאשר מתבגר נכון לבצע משימות בחפץ לב, אף שאין זה מתפקידו או מחובתו. בשני המקרים התלמידים מבטאים את פירות הסמכות האוהדת ואת עובדת היותו של המבוגר אדם משמעותי בחייו של הילד או המתבגר.